

Prof. Dr hab. Elżbieta Poniewierka

Wrocław 06.05.2022 roku

Katedra i Klinika Gastroenterologii i Hepatologii

Uniwersytet Medyczny im Piastów Śląskich we Wrocławiu

Recenzja rozprawy doktorskiej Magdaleny Kopczyńskiej pt „Ocena jakości życia i częstości występowania depresji z zespołem jelita drażliwego”

Promotor: Prof. dr hab. n med. Ewa Małecka – Wojcieszko.

W ostatnich latach badania naukowe w medycynie wiele miejsca poświęcają roli jakości życia i problemów psychologicznych w etiopatogenezie wielu chorób przewlekłych. Szczególnie ważne są one w chorobach czynnościowych przewodu pokarmowego, w których czynniki psychiczne i psychologiczne związane ze stresem, leżą u podstaw stwierdzanych zaburzeń i objawów. Potwierdzają to również aktualne badania, które dokumentują, że pandemia SARS-Cov2 istotnie wpłynęła na obraz zespołu jelita drażliwego, nasilając jego objawy u osób już chorujących ale także inicjując dolegliwości u osób wcześniej zdrowych.

Dlatego przedstawiona mi do recenzji praca Magdaleny Kopczyńskiej pt „Ocena jakości życia i częstości występowania depresji z zespołem jelita drażliwego” doskonale wpisuje się w te zagadnienia.

Praca ma układ typowy dla tego typu publikacji i obejmuje 137 stron, włączając w nie streszczenia, zastosowane piśmiennictwo, wzory, użytych do realizacji celów pracy, ankiet i kwestionariuszy a także wykaz stosowanych skrótów.

We wstępie autorka, przedstawiła podstawową wiedzę dotyczącą epidemiologii, etiopatogenezy, diagnostyki i leczenia zespołu jelita drażliwego (IBS). W tej części pracy dokładnie zostały omówione zagadnienia związane z oceną jakości życia w medycynie, ze szczególnym uwzględnieniem zaburzeń czynnościowych, w tym również IBS. Wiele miejsca doktorantka poświęciła omówieniu narzędzi badawczych wykorzystywanych w pomiarze jakości życia, również i tych które zostały użyte w pracy.

Autorka posłużyła się: skalą depresji Becka, kwestionariuszem ogólnym SF-36 oraz kwestionariuszem IBS-QOL. W badaniu uczestniczyło 87 osób chorujących na IBS oraz 56

zdrowych ochotników. Grupy te były zbliżone pod względem wieku, płci, aktywności, zawodowej, wykształcenia, stanu cywilnego i sytuacji finansowej oraz BMI.

Uzyskane, na podstawie przeprowadzonych badań, wyniki zostały poddane analizie statystycznej przy użyciu metod dostosowanych do prezentowanych zmiennych.

Na uwagę zasługuje wnikliwa i merytoryczna dyskusja, w której autorka przedstawia wyniki dostępnych badań oceniających jakość życia i stan psychiczny pacjentów chorujących na zaburzenia czynnościowe układu pokarmowego, konfrontując je z wynikami własnego badania.

Pracę kończy 8 ogólnych wniosków, z których wynika, że zespół jelita drażliwego powoduje istotne obniżenie jakości życia w zakresie wielu domen. Niższa wartość parametrów jakości życia dotyczy kobiet. Wykazano, że zaburzenia depresyjne istotnie częściej występują u chorych z IBS w porównaniu do grupy kontrolnej i są one związane z obniżeniem jakości życia mierzonej za pomocą IBS-QOL i kwestionariusza SF 36. Ostatni wniosek, słusznie wskazuje na potrzebę uwzględnienia upośledzenia jakości życia i zaburzeń depresyjnych w postępowaniu terapeutycznym u pacjentów z IBS.

Autorka zwraca też uwagę na ograniczenia pracy wśród których wymienia małą grupę badaną, wyselekcjonowaną wśród pacjentów poradni specjalistycznej a także rozpoznanie depresji jedynie na podstawie skali Becka. Uważam jednak, że nie są to ograniczenia, które wpływają na jakość uzyskanych wyników. Za szczególnie ważną uważam, możliwość praktycznego ich zastosowania, co pozwoli na nieco odmienne podejście do leczenia pacjentów z IBS i poszerzenie celu tego leczenia.

Autorka wykorzystała w pracy 146 pozycji literaturowych, głównie anglojęzycznych. Na uwagę zasługuje fakt, że większość tych prac jest publikowanych dość dawno, co akurat tutaj ma pozytywny wydźwięk, gdyż świadczy to o konieczności aktualizacji badań na poruszany temat.

Przedstawioną mi do recenzji pracę oceniam bardzo wysoko. Autorka udokumentowała umiejętność przeprowadzenia badania naukowego od założenia celu, poprzez jego realizację, merytoryczną dyskusję i wysunięte na podstawie badania wnioski.

Chciałabym podkreślić, że bardzo wysoko oceniam też sposób prezentacji pracy: zrozumiały język, klarowne i uporządkowane tabele i wykresy co w moim odczuciu ma bardzo duże znaczenie w tego typu publikacjach. Dopatrzyłam się jedynie drobnych błędów literowych.

Praca spełnia wszelkie kryteria stawiane rozprawom doktorskim i wymogi Ustawy o stopniach i tytułach naukowych. W związku z tym zwracam się do Wysokiej Rady Nauk Medycznych Uniwersytetu Medycznego w Łodzi o dopuszczenie lek Magdaleny Kopczyńskiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Wnioskuje także o wyróżnienie pracy ,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'G. Powierucha', is positioned to the right of the text. The signature is written in a cursive style with a large initial 'G'.